

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU**

PROTOKÓŁ KONTROLI

**POWIATOWEGO ZESPOŁU
DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI**

w Łomży

Białystok marzec 2010r.

PROTOKÓŁ KONTROLI PROBLEMOWEJ

przeprowadzonej w **Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Łomży** z siedzibą przy ul. Dwornej 23 B, reprezentowanym przez Panią **Tamarę Małachowską- przewodniczącą** Powiatowego Zespołu

Kontrolę w dniach: 1- 2 marca 2010r. przeprowadziły:

1. Małgorzata Czyżewska- Worobiej- przewodnicząca Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Białymstoku- kierownik zespołu kontrolującego;
2. Teresa D. Krzysztoń- Przekop- lekarz, członek Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Białymstoku;
3. Agata Narewska- starszy inspektor w Wydziale Polityki Społecznej;

Kontrolę przeprowadzono:

1. zgodnie z trybem, określonym w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 14.03.2008r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 53, poz. 323);
2. na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr 71 znak: PS.IX.AR.0939/71/ 2010 z dnia 16 lutego 2010r., wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego- Pana Andrzeja Kozłowskiego.

Przedmiotem kontroli była ocena:

1. Prawdłości i jednolitości stosowania przepisów, standardów i procedur w sprawach orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.
2. Zgodności wydanych orzeczeń z zebranymi dokumentami i przepisami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.
3. Warunków organizacyjno- technicznych pomieszczeń Powiatowego Zespołu.

W toku kontroli ocenie podlegała prawidłowość stosowania przepisów:

1. Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008r. Nr 14, poz. 92 z późn. zm.),
2. Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15.07.2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. Nr 139, poz. 1328 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 01.02.2002r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 r. życia (Dz. U. Nr 17, poz. 162 z późn. zm.),
3. Kodeksu Postępowania Administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz.1071 z późn. zm.).

W wyniku kontroli ustalono, co następuje:

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Łomży został powołany przez Prezydenta Miasta Łomży na mocy Zarządzenia Nr 21/02 z dnia 02.10.2002r., zgodnie z art. 6 a ust. 1 ustawy z 23.08.1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Powołanie Zespołu było poprzedzone uzyskaniem zgody Wojewody Podlaskiego wyrażonej w piśmie z dnia 07.05.2002r. Nr PS.II.9110-21/02.

Powiatowy Zespół w Łomży jest organem właściwym miejscowo do rozpatrywania wniosków o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności osób, zamieszkujących miasto Łomża oraz powiaty: łomżyński i zambrowski. Obszar działania Powiatowego Zespołu w Łomży, obejmujący swym zasięgiem więcej niż jeden powiat został ustalony w trybie art. 6a ust. 2 w/w ustawy tj. na mocy Rozporządzenia Wojewody Podlaskiego Nr 18/02 z dnia 04.06.2002r.

W skład Powiatowego Zespołu wchodzi przewodnicząca i członkowie. Zmiany w składzie osobowym Zespołu są dokonywane na podstawie Zarządzeń Prezydenta i aktualny jego skład jest następujący:

1. Pani Tamara Małachowska- przewodnicząca Zespołu- Zarządzenie z dnia 9 września 1997r.
2. Pani Ewa Andrychowska- pracownik socjalny- Zarządzenie z dnia 30 czerwca 1999r.
3. Pani Urszula Szlichta- pracownik socjalny- Zarządzenie z dnia 1 września 1997r.
4. Pani Ewa Żelechowska- doradca zawodowy- Zarządzenie z dnia 1 września 1997r.
5. Pani Zofia Reterska- psycholog - Zarządzenie z dnia 14 czerwca 1999r.
6. Pan Paweł Radom- lekarz chorób wewnętrznych - Zarządzenie z dnia 21 kwietnia 2006r.
7. Pani Zofia Skorupska- pediatra- Zarządzenie z dnia 12 grudnia 2002r.
8. Pani Hanna Chojnowska-Tyszkiewicz- psychiatra- Zarządzenie z dnia 12 grudnia 2002r.
9. Pani Katarzyna Strzalińska - neurolog- Zarządzenie z dnia 12 grudnia 2002r.

Wszyscy członkowie Powiatowego Zespołu z Łomży spełniają wymogi kwalifikacyjne, wynikające z § 21 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z 15.07.2003r. oraz posiadają Zaświadczenia o których mowa w § 23 w/w rozporządzenia uprawniające do orzekania, wydane przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, oraz Wojewodę Podlaskiego.

Kontroli poddano wnioski o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności wraz z zebraną dokumentacją rozpatrzone w okresie: **1.01.2009r.- 31.01.2010r.**, z których losowo wybrano następujące sprawy:

1. dotyczące osób przed 16 rokiem życia o numerach:
3739/09; 3774/09; 3779/09; 3821/09; 3837/09; 3848/09; 3894/09; 3904/09; 3939/09; 3961/09;

2. dotyczące osób powyżej 16 roku życia o numerach :

14286/08; 14345/08; 14400/09; 14439/09; 14705/09; 14801/09; 15057/09; 15312/09; 15382/09;
 15471/09; 15524/09; 15617/09; 15630/09; 15691/09; 15917/09; 15960/09; 15962/09; 16222/09; 16224/09;
 16244/09; 16270/09; 16297/09.

I. Prawidłowość rozpatrzenia wniosków o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności pod względem formalno- prawnym:

1. Skontrolowane wnioski zostały złożone przez osoby uprawnione i zawierały wszystkie elementy określone w § 6 ust. 1 pkt 1- 5 rozporządzenia z 15.07.2003r. (dane osobowe, cel orzekania, oświadczenia o prawdziwości danych oraz podpisy wnioskodawców);
2. Do wniosków załączono dokumentację medyczną, o której mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 w/w rozporządzenia, czyli zaświadczenia lekarskie z opisami stanu zdrowia wnioskodawców wydane dla potrzeb orzekania, które zostały wystawione nie wcześniej niż na 30 dni przed dniem złożenia wniosku- czyli zgodnie z § 6 ust. 2 w/ w rozporządzenia.
3. We wszystkich skontrolowanych sprawach lekarz- członek Zespołu, zgodnie z kompetencją określoną w § 33 pkt. 2 w/w rozporządzenia z 15.07.2003r.- przeprowadził analizę kompletności załączonej dokumentacji medycznej. Czynności tych dokonano bez zbędnej zwłoki. W sprawie o Nr 3774/09- nie wezwano strony do uzupełnienia materiału dowodowego o dokumenty, opisujące częstotliwość i rodzaj napadów padaczkowych, oraz następstwa psychoneurologiczne tego schorzenia.
 We wszystkich pozostałych sprawach nie wniesiono uwag do wyniku oceny kompletności dokumentacji medycznej.
4. Zawiadomienia o terminie rozpatrzenia spraw zostały dokonane zgodnie z § 7 ust 3 ww. rozporządzenia- czyli doręczone osobom zainteresowanym nie później niż na 14 dni przed datą wyznaczonego posiedzenia i za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.
5. W sprawach o Nr: 3904/09, 16244/09; 14801/09- odstąpiono od wezwania strony do osobistego udziału w czynnościach procesowych, dokonując tego zgodnie z przestanką i w trybie określonym w § 8 ust. 4 w/w rozporządzenia z 15.07.2003r. Lekarz wydający zaświadczenie o stanie zdrowia dla potrzeb Zespołu- potwierdził niemożność osobistego stawiennictwa, a przewodnicząca składu orzekającego, dokonująca wstępnej analizy uznała załączoną dokumentację medyczną za wystarczającą do sporządzenia oceny i wydania orzeczenia bez udziału osoby zainteresowanej.
6. Dobór lekarzy- przewodniczących składów we wszystkich skontrolowanych sprawach był odpowiedni do rodzaju schorzeń (pediatra, specjalista chorób wewnętrznych, neurolog, psychiatra), zgodnie z wymogiem określonym w § 19 ust. 2 Rozporządzenia z 15.07.2009r.
7. Dobór członków składów o specjalnościach poza- medycznych (pracownik socjalny, doradca zawodowy, psycholog) był adekwatny do sytuacji społeczno- zawodowej stron i celu złożenia wniosku.

- 8. Wszystkie skontrolowane wnioski (osób przed i po 16 r. życia) rozpoznano w terminie 1 miesiąca, zgodnie z art. 35 KPA. W dwóch sprawach rozpatrzonych w terminie dłuższym niż 1 miesiąc (Nr 16270/09, i 15617/09) zawiadomiono strony o tym fakcie, zgodnie z art. 36 KPA i § 19 ust. 3 pkt 3 Rozporządzenia z 15.07.2003r. z jednoczesną informacją o przyczynie zwłoki i ustalonym terminem rozpatrzenia wniosku.
- 9. We wszystkich skontrolowanych sprawach sporządzono protokoły z posiedzeń składów orzekających, zgodnie z wymogiem § 7 ust. 4 w/w rozporządzenia z 15.07.2003r. Protokoły, dokumentujące przebieg posiedzenia składu orzekającego zawierają wszystkie wymagane elementy i są opatrzone podpisami członków danego składu. Protokoły sporządzono na formularzach, zawierających szereg statycznych elementów niezbędnych do utrwalenia we wszystkich rozpoznawanych sprawach, niezależnie od podjętego rozstrzygnięcia. Taka formuła protokołu- tj. wypełnianego na bieżąco tylko w odniesieniu do pewnych elementów- jest do przyjęcia, pod warunkiem jednak, że jest całkowicie zindywidualizowany. Uzasadnienia w protokołach są sporządzone w sposób zawierający opcjonalnie wszystkie możliwe rozstrzygnięcia: nie zaliczenie do osób niepełnosprawnych oraz zaliczenie.

W przypadku wniosków osób powyżej 16 r. życia, w uzasadnieniu wskazana jest podstawa prawna- przepis ustawy zawierający definicje poszczególnych stopni niepełnosprawności (art. 4 ust. 1,2,3), i w zależności od ustalonego stopnia- wpisywany jest właściwy ustęp. Jest to prawidłowe, ale w przypadku zaliczenia do któregoś z 3 stopni- opcja nie zaliczenia powinna być wyraźnie wykreślana.

W uzasadnieniach protokołów, dotyczących postępowań o ustalenie niepełnosprawności- brak jest odniesienia do zakresu wsparcia, wyrażonego we wskazaniach zawartych w art. 6 ust. 3 pkt 7 *(stała/ długotrwała opieka lub pomoc w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji)* i pkt 8 *(stały współudział na co dzień opiekuna w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji)*. Za zbędne należy uznać kategorycznie sformułowane informacje o przysługujących świadczeniach pieniężnych, możliwych do uzyskania na podstawie ustaleń zawartych w orzeczeniach, ale w odrębnych postępowaniach i przed innymi organami.
- 10. Na podstawie ustaleń w ocenach specjalistów, potwierdzonych protokołami- sporządzono orzeczenia, zawierające wszystkie elementy wymienione w § 13 w/w rozporządzenia. Orzeczenia doręczono stronom prawidłowo, tj. za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub odebrane osobiście i nie później niż w terminie 14 dni od daty posiedzenia.

II. Prawidłowość rozpatrzenia wniosków o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności pod względem zgodności z zebranymi dokumentami i przepisami dotyczącymi orzekania (ocena orzecznicza)

1. Prawidłowość sporządzenia ocen stanu zdrowia przez lekarzy- przewodniczących składów orzekających:

Dokumentację medyczną, stanowiącą podstawę ustaleń orzeczniczych w ocenianych sprawach były: **zaświadczenia lekarskie o stanie zdrowia oraz dokumentacja dodatkowa:** karty informacyjne leczenia szpitalnego, konsultacje specjalistyczne, wyniki badań.

Oceny stanu zdrowia zostały sporządzone wyczerpująco i świadczą o prawidłowo przeprowadzonych badaniach bezpośrednich. Oceny lekarskie zawierają wszystkie elementy ustaleń orzeczniczych: stopień niepełnosprawności /niepełnosprawność, symbol przyczyny niepełnosprawności, okres na jaki wydano orzeczenie, datę/ okres powstania niepełnosprawności, datę ustalenia stopnia niepełnosprawności, wskazania oraz zakres i rodzaj ograniczeń spowodowanych naruszoną sprawnością organizmu. Zachowano spójność pomiędzy rokowaniami co do wyleczenia, a okresem na jaki ustalono niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności.

W sprawie Nr **3821/09** – lekarz w pkt 6 oceny stanu zdrowia nie określił zakresu i rodzaju ograniczeń spowodowanych naruszoną sprawnością organizmu;

W sprawie Nr **15057/09**- lekarz w ocenie stanu zdrowia nie zachował spójności pomiędzy rozpoznaniem zasadniczym a symbolem przyczyny niepełnosprawności.

2. Prawidłowość sporządzenia ocen przez członków składów o specjalnościach pozamedycznych.

Oceny członków o specjalnościach pozamedycznych zostały sporządzone z zachowaniem wewnętrznej spójności pomiędzy zaproponowanym stopniem niepełnosprawności a zakresem ograniczeń, wynikającym z oceny, które powodują ewentualną konieczność wsparcia (okresowego, długotrwałego, stałego).

W sprawach Nr **3821/09** (dziecko 7l), Nr **3774/09** (dziecko 14l.) i Nr **3837/09** (dziecko 7l.) w ocenie psychologicznej zabrakło odniesienia się do rozwoju emocjonalno- społecznego dziecka i wpływu schorzenia na reakcje emocjonalne dziecka i jego kontakty z rówieśnikami. W sprawie Nr **3779/09** (dziecko 16l.) psycholog nie określił sprawności samoobsługowej oraz poziomu komunikacji werbalnej.

W sprawie Nr **16297/09** oceniana przez pracownika socjalnego zdolność osoby orzekanej do funkcjonowania społecznego w sferze samoobsługi, zdolności poruszania się w środowisku i zdolności prowadzenia gospodarstwa domowego została opisana w ocenie jako „zachowana bez ograniczeń (s)”– a jako końcowy wniosek zaproponowano lekki stopień niepełnosprawności. Pracownik socjalny nie skorzystał z prawa zgłoszenia zdania odrębnego, o którym mowa w § 9 ust 3 obowiązującego rozporządzenia z 15.07.2003r.

[Handwritten signatures and initials] 5

III. Warunki organizacyjno- techniczne pomieszczeń Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Łomży:

Siedziba Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Łomży znajduje się na parterze wolnostojącego budynku. Wejście do budynku jest pozbawione barier architektonicznych: podjazd, drzwi o odpowiedniej szerokości. Zespół zajmuje łącznie 7 pomieszczeń:

1. Gabinet lekarski- jako odrębne pomieszczenie, wyposażony w niezbędne sprzęty, wspólny dla dzieci i osób dorosłych, w związku z czym- badania tych dwóch grup wnioskodawców odbywają się w różnych dniach.
2. Pomieszczenia (2 pokoje) do badań i rozmów przeprowadzanych przez specjalistów: pracowników socjalnych, doradców zawodowych, psychologa, pedagoga.
3. Punkt informacji o trybie orzekania i przyjmowania wniosków oraz pomieszczenie przeznaczone na archiwum.
4. Poczekalnia z miejscami do siedzenia oraz toaleta, dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.
5. Pokój przewodniczącej Zespołu.
6. Pokój posiedzeń.

Pomieszczenia Powiatowego Zespołu w Łomży spełniają warunki organizacyjne określone w § 24 oraz § 25 rozporządzenia z 15.07.2003r. Umożliwiają osobom, uczestniczącym w czynnościach procesowych samodzielne, swobodne i bezpieczne poruszanie się i komunikację. Czynności orzecznicze odbywają się w warunkach zapewniających poszanowanie dóbr osobistych i tajemnicy lekarskiej.

Warunki lokalowe Powiatowego Zespołu, aczkolwiek wystarczające do prawidłowej realizacji zadań z zakresu orzekania- są bardzo skromne z punktu widzenia komfortu zatrudnionych w Zespole pracowników.

Nie stwierdza się zagrożeń prawidłowości realizowanych zadań, Powiatowy Zespół w Łomży prowadzi postępowania z dużą kulturą prawną i w sposób pogłębiający zaufanie obywateli do organów administracji publicznej.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

Jednocześnie informuje się o przysługującym prawie:

1. Zgłoszenia na piśmie, w terminie 7 dni od daty otrzymania protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń w nim zawartych;
2. Odmowy podpisania protokołu kontroli.

 6

KONTROLOWANY:

- 1. **Tamara Małachowska**
Przewodnicząca Powiatowego Zespołu
w Łomży

.....*Justyna Małachowska*.....

KONTROLUJĄCY:

- 1. **Małgorzata Czyżewska- Worobiej:**
Przewodnicząca Wojewódzkiego Zespołu
w Białymstoku
- 2. **Teresa Krzysztoń- Przekop:**
lekarz- członek Wojewódzkiego Zespołu
w Białymstoku
- 3. **Agata Narewska**
Starszy inspektor
w Wydziale Polityki Społecznej PUW

.....*M. Worobiej*.....

.....*T. Przekop*.....

.....*A. Narewska*.....

Wzmianka o odmowie podpisania protokołu kontroli

.....
.....
.....
.....